

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Moha Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	68
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	69
1. A HEP IT részletei	69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	69
Jövőképünk	70
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
3. Megvalósítás	74
3.1 A megvalósítás előkészítése	74
3.2 A megvalósítás folyamata	74
3.3 Monitoring és visszacsatolás	77
3.4 Nyilvánosság	77
3.5 Kötelezettségek és felelősség	77
3.6 Érvényesülés, módosítás	78
4. Elfogadás módja és dátuma	79

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **többször módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Moha Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település a Móri-árokban, a Gaja-patak mentén fekszik. A legközelebbi város Székesfehérvár (10 km). Moha első írásos említése az 1240-es évekből származik, de a település határában - a Gaja patak mellett - és a belterületen a neolitikumból és a bronzkorból származó leleteket is találtak. A faluban 1330-ban már kőtemplom állt, és első ízben 1374-ben került feljegyzésre az "Áldókút", amelynek jótékony hatását a nép jól ismerte. 1573-ban már okmány is szól Moháról: a pannonhegyi benczések egy iratában úgy írnak róla, mint "hajdan nemes major, mely a mohácsi vész után bekövetkezett török pusztítás miatt lakosaitól teljesen elhagyatott". A török elvonulás után a megye 1692-ben kezdte újra meg működését, és első évében Mohát, már mint lakott községet említik. Az 1715. és 1720. évi összeírásokban - mely szerint 25 jobbágy és zsellér, mindösszesen 367 hold birtokkal tette ki a falu lakosságát - a név szerinti felsorolásban a leghangzatosabb magyar nevekkal találkozunk, és valószínű, hogy a községet ekkor tiszta magyar lakosság lakta. 1750-ben Moha tulajdonosa Amade László, a hírneves költő lett, tőle pedig gróf Amade Tadé örökölte, akinek a mohai víz első komoly felvirágoztatását is köszönhetjük: pavilonokat emeltetett, ahová a környékbeli polgárok gyakran hosszú sorokban jártak ivókúrára. A XVIII. századi tulajdonos-cserével a község a Bajzáth család, majd annak leszármazottja, Kempelen Imre tulajdonába került, és virágkorát élte. Feltárása és beépítése során telepítették a jellegzetes mohai platánsort a forráshoz vezető sétány mellé, ami a környékbeli és székesfehérvári közönség látogatott mulatóhelyévé vált gyakori színelőadásokkal. Kempelen édesanyjáról Ágnes-forrásnak nevezte el azt a vizet, amit a Bécsi Világkiállításon (1873) többek között Ferencz József császár, VII. Edward későbbi angol király és Milan szerb király kóstolgatott elismeréssel. (A család leszármazottja Kempelen Farkas (1734-1804), a híres tudós és feltaláló, aki beszélő- és sakkozó gépeiről közismert.) 1945. március 6-án megindult a második világháború utolsó német támadása, legnagyobb erővel éppen Fejér megye területén. A szemben álló felek gigászi küzdelme közel négy hónapon át tartott, és ennek során Mohára is szinte teljes pusztulás várt.

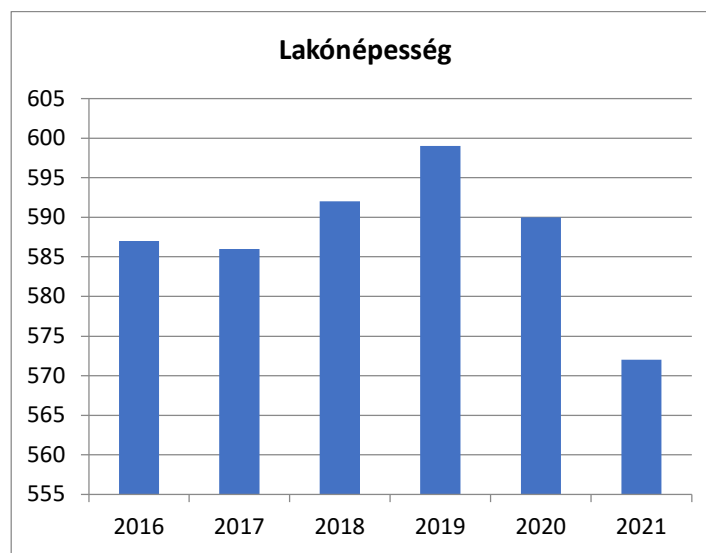
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Moha a közszolgáltatások tekintetében nem rendelkezik sem óvodával, sem iskolával, mivel a lakosságszám alacsony, a gyermekek oktatása-nevelése Sárkeresztesen és Székesfehérváron történik. A településen szinte teljesnek tekinthető a víz-, csatorna- és földgáz ellátottság. A kiépített távközlési hálózat kielégíti a kor igényeit. Az úthálózat - néhány rövid szakasztól eltekintve - teljes egészében szilárd burkolatú.

A település nevezetességei a már említett Mohai Ágnes víz, mely kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátos, de nátriumot és káliumot is tartalmazó ásványvíz, mely elsősorban légzési és emésztési hurutos bántalmakra ajánlott. Sajnos jelenleg nem palackozzák. Védett érték továbbá a forráshoz vezető platánsor, a műemléki védelem alatt álló temetőkereszt és környezete, valamint a Tikverőzés, a minden évben húshagyókedden tartott vidám esemény, mely során a falu fiataljai korommal kenik be a lányokat, nőket (és a tyúkokat).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	587	bázis év
2017	586	99,83%
2018	592	101,02%
2019	599	101,18%
2020	590	98,50%
2021	572	96,95%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

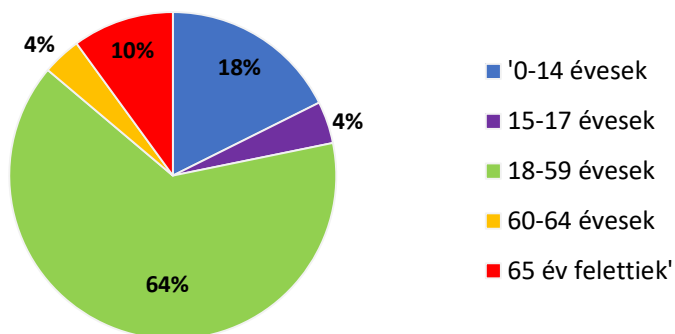
A demográfia tekintetében a település lakosság számában 2019-ig növekedés, majd 2020-ban 2021-ben jelentősebb csökkenés volt tapasztalható.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

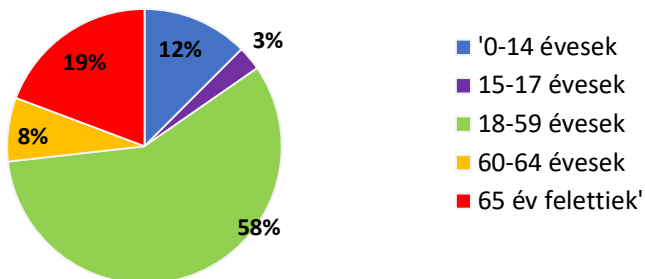
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	289	280	569	50,79%	49,21%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	35	86	8,96%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	12	8	20	2,11%	1,41%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	186	162	348	32,69%	28,47%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	11	21	32	1,93%	3,69%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	29	54	83	5,10%	9,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

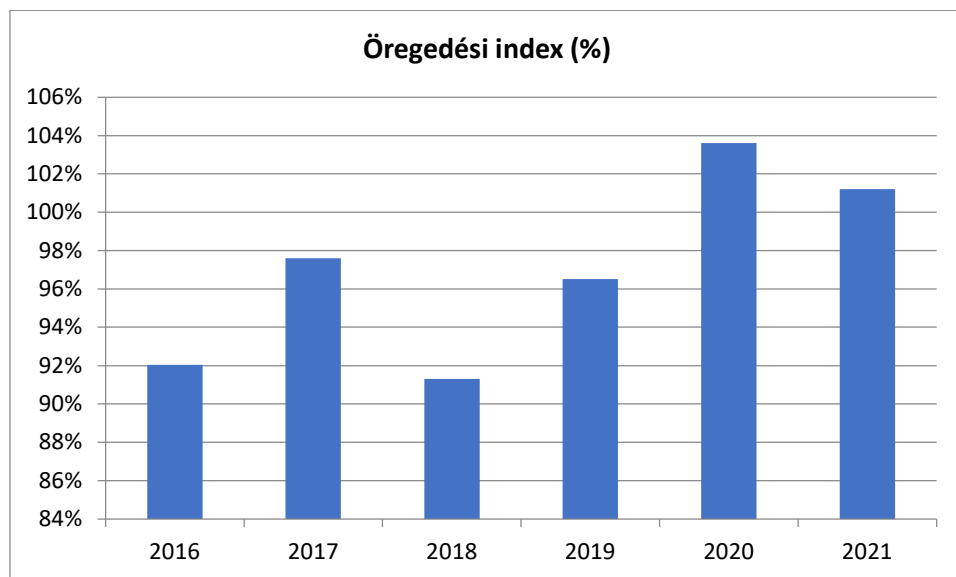
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség nemek szerinti vizsgálatakor megállapítható, hogy összességében a nők száma nagyobb a településen, a 15-59 éves korosztályban a férfiak vannak többen, és 60 év feletti korosztályban ez átfordul, a nők száma közel másfélszerese a férfiakénak, ami igazolja az országos tendenciát, a férfiak halandósága magasabb a nőkéénél. Mind a nők, mind a férfiak vonatkozásában az életkor szerinti bontásnál kitűnik, hogy a település lakosságának nagyobb részét a 18-59 év közötti korosztály teszi ki.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	81	88	92,05%
2017	81	83	97,59%
2018	84	92	91,30%
2019	83	86	96,51%
2020	86	83	103,61%
2021	84	83	101,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index vizsgálatakor figyelembe véve a 65 év feletti és 0-14 éves korú állandó lakosok számát, megállapítható, hogy a 0-14 közötti korosztály létszáma kisebb arányban növekszik, mint a 65 év feletti lakosok száma. Az öregedési index azt mutatja, hogy a korábban fiatalos település kezd elöregedni. Kis ingadozás tapasztalható, de a tendencia sajnos növekvő. Kíváncsún lenné, ha ez a tendencia megfordulna.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-11,82
2017	-3,41
2018	15,28
2019	11,75
2020	-3,36
2021	-18,93

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások tekintetében az adatokból látható, hogy 2018-ig az idevándorlás, utána sajnos az elvándorlás a jellemző. A településről távozó és ide érkező lakosok számának különbsége az össznépesség 1-2%-a, a településen állandósult népesség a jellemző.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-3,38
2017	3,41
2018	-6,79
2019	-1,68
2020	-10,09
2021	-8,61

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások számát tekintve a vizsgált időszakban sajnos csak 2017-ben volt magasabb a születések száma, azóta változóan, de mindig alacsonyabb.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség napjainkban előtérbe került. Alapja a diszkrimináció mentesség. Egyetlen embert sem érhet hátrány valamilyen tulajdonsága miatt. Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt valamennyi esélyegyenlőségi problémára reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A program része a helyzetelemzés, mely képet ad a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében kell a beavatkozásokat megtervezni.

Az esélyegyenlőség biztosításával az embereknek esélyük lehet munkavállalásra, minőségi szolgáltatásra, attól függetlenül, hogy mely nemhez tartozik milyen származású vagy netán fogyatékkal élő.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Moha Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 24. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át. Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi

felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezik.

Moha Község Önkormányzata Képviselőtestülete a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2020. (X. 14.) önkormányzati rendelete célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, továbbá megállapítsa azokat a szabályokat, melyek szerint az Önkormányzat meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújt a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről. A rendelet alkalmazása során az Önkormányzat és szervei a gyermekek minden felett álló érdekeit figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a szerint a települési önkormányzat az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében e törvény és végrehajtási rendeleteinek keretei között településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el. A 10. § (1) bekezdése szerint A 7. §-ban, a 8. §-ban és a 9/B. §-ban foglaltakra figyelemmel, a településfejlesztési tervben foglaltakkal összhangban, az abban meghatározott településfejlesztési célok megvalósítása érdekében önkormányzati rendeletként

- a) a települési önkormányzat képviselő-testülete helyi építési szabályzatot,
 - b) a fővárosi kerületi önkormányzat képviselő-testülete kerületi építési szabályzat elnevezésű helyi építési szabályzatot,
 - c) a fővárosi önkormányzat közgyűlése fővárosi rendezési szabályzatot, valamint a helyi építési szabályzatnak minősülő Duna-parti építési szabályzatot és Városligeti építési szabályzatot
- [az a)–c) pont alattiak a továbbiakban együtt: településrendezési terv] fogad el.

Településszerkezeti terv – A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről kiadott 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése szerint a településszerkezeti tervben kell megállapítani a táj, az épített és a természeti környezet alakításának és védelmének területfelhasználással összefüggő módját, valamint ki kell jelölni a település fejlesztésének területi irányait. A településszerkezeti tervben meg kell határozni a település egyes területrészeinek területfelhasználását, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeknek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

Moha Község Önkormányzat célja, a település fejlesztése, illetve értékeinek megóvása. A szabadidős tevékenységek biztosítása érdekében a zöld felületek növelése, közösségi színterek kialakítása, ezáltal növelve a szabadidős tevékenységeket. Ezen intézkedés a gyermekeknek, illetve

időseknek is kellemes időtöltést biztosít. A meglévő intézmények felszereltségének javítása is a tervek közt szerepel, ezáltal növelve a minőségi szolgáltatásokat a településen élőknek. További cél az akadálymentesítés, természetesen nemcsak az önkormányzati intézményekben, hanem a köztereken is. Nem utolsó sorban pedig az esélyegyenlőség biztosítása a kitűzött feladat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Moha Község Önkormányzata Képviselő-testülete és Sárkeresztes Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Mötv. 84.§. (1) bekezdésében rögzített feladatok ellátására közösen létrehozták a Sárkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatalt. A gyermekjóléti szolgáltatást és családsegítést, a házi segítségnyújtást Sárkeresztes Község Önkormányzata gesztorsága mellett, önállóan, a szakmai előírásoknak megfelelő képesítéssel rendelkező személyek alkalmazásával látják el a települések. A kötelező óvodai nevelési feladatokat Sárkeresztesen látja el a település, feladat-ellátási szerződés keretében. Az általános iskolai oktatás ma már állami feladat, a mohai kisiskolásoknak a II. Rákóczi Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Telephelyén, Sárkeresztesen folyik az oktatás, a felső tagozat Székesfehérváron az anyaiskolában tanulhat. Moha és Sárkeresztes Önkormányzata a házi gyermekorvosi és iskolaorvosi szolgálat működtetését, a fogorvosi alapellátási és iskolafogászati feladatok ellátását, a felnőtt háziorvosi ellátást közösen látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, illetve a helyi nyilvántartásokból gyűlt össze. Felhasználásra kerültek az éves beszámolók adatai és megállapításai. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, a hivatali ügyintézők és a célterületen dolgozók adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012. www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenysegeg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemossa, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

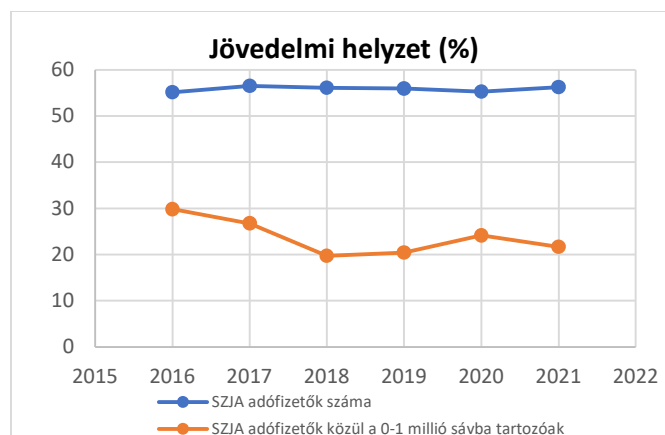
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely, ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	55,12	29,81
2017	56,48	26,73
2018	56,14	19,69
2019	55,89	20,44
2020	55,26	24,13
2021	56,27	21,66

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része a pénzbeli juttatások rendszereiből származik. Az itt élők között előfordulnak alacsony iskolai végzettségűek. Mohán a vizsgálat szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony szakképzettség, illetve a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, az akarat hiánya.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint, az Flt. 8. § (4) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- e) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

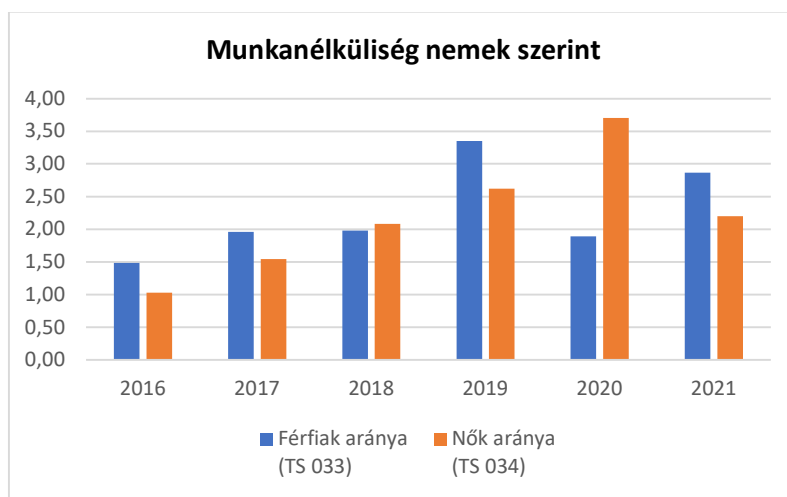
Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében stb. Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása. A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók a pályakezdők, hiszen az ő elhelyezkedésüket elsősorban a munkalehetőségek száma és a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Emellett a gyermekvállalást követően munkaerőpiacra visszatérő nők, a megváltozott munkaképességűek, illetve az idősebb nyugdíj előtt állók is ide sorolhatók.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,48	1,03	1,26%
2017	1,96	1,54	1,75%
2018	1,98	2,08	2,03%
2019	3,35	2,62	2,99%
2020	1,89	3,70	2,80%
2021	2,87	2,20	2,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

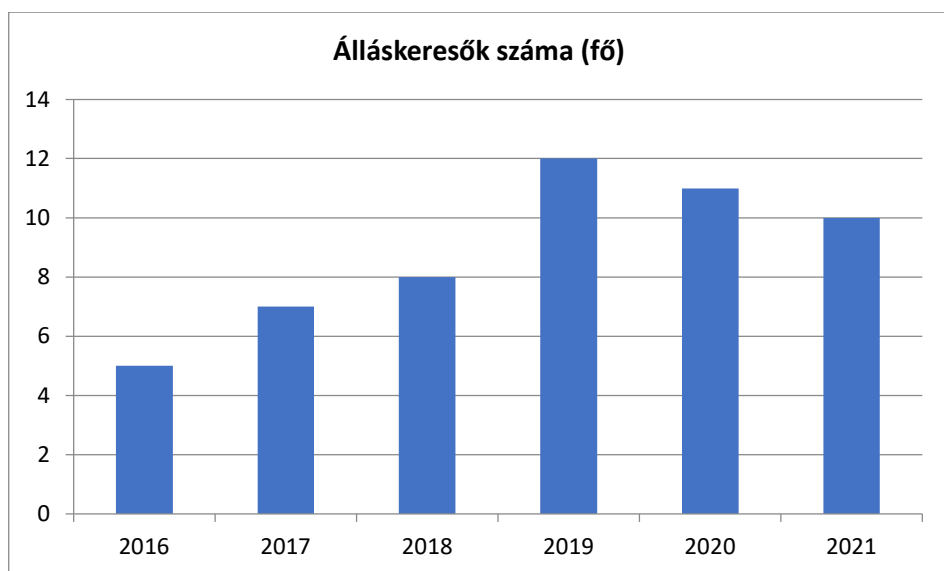

A munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat, bár 2020-ban a járvány miatt volt egy kisebb növekedés. Öröndetes, hogy a munkanélküliek nemek szerinti megoszlása kiegyenlítettebb képet mutat, a nőket sújtó állástalanság aránya csökken.

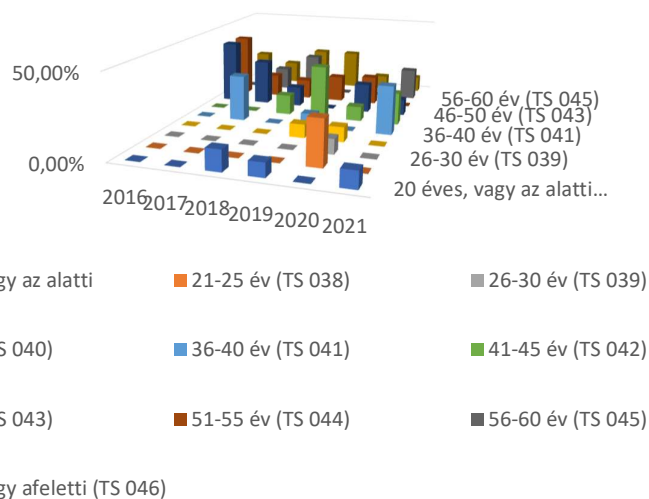
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	5	7	8	12	11	10
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	8,33%	0,00%	10,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	27,27%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	9,09%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	8,33%	9,09%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	2,00	0,00	1,00	0,00	3,00
	%	0,00%	28,57%	0,00%	8,33%	0,00%	30,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	1,00	4,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	33,33%	9,09%	20,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	2,00	1,00	0,00	2,00	1,00
	%	40,00%	28,57%	12,50%	0,00%	18,18%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	1,00	2,00	2,00	0,00
	%	40,00%	14,29%	12,50%	16,67%	18,18%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	1,00	2,00	0,00	0,00	2,00
	%	0,00%	14,29%	25,00%	0,00%	0,00%	20,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	2,00	3,00	1,00	1,00
	%	20,00%	14,29%	25,00%	25,00%	9,09%	10,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

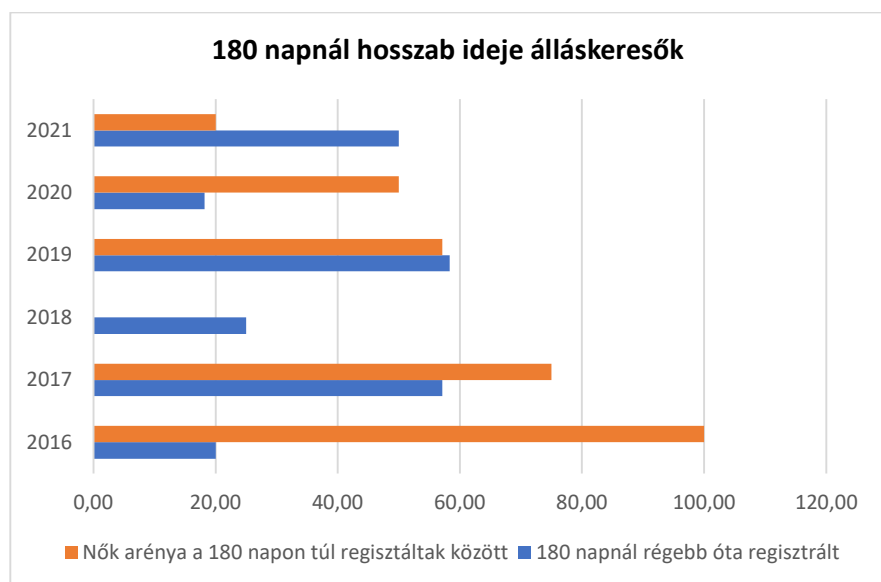
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

A táblából látható, hogy az álláskeresők száma 2019. óta mérséklődött. A regisztrált álláskeresők jellemzően a 41 évesnél idősebb korosztály képviselőiből tevődnek ki.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	20,00	100,00
2017	57,14	75,00
2018	25,00	0,00
2019	58,33	57,14
2020	18,18	50,00
2021	50,00	20,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

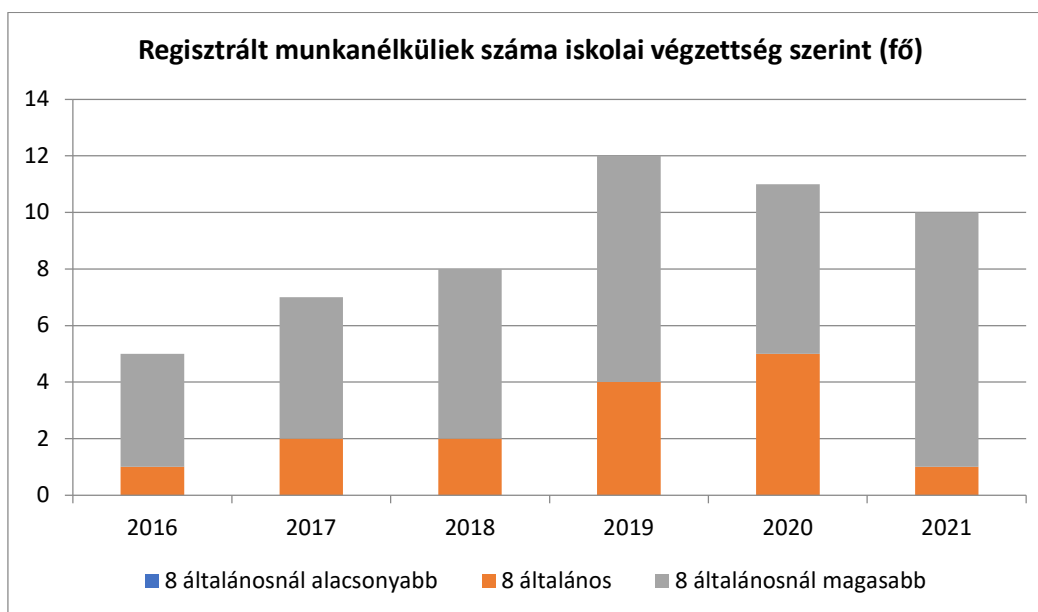

A 180 napnál hosszabb ideje álláskereső arányában is csökkenés látható és ebben a kategóriában az álláskereső nők aránya ingadozik, de alapvetően csökkenő tendenciát mutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2017	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2018	8	0	0,00%	2	25,00%	6	75,00%
2019	12	0	0,00%	4	33,33%	8	66,67%
2020	11	0	0,00%	5	45,45%	6	54,55%
2021	10	0	0,00%	1	10,00%	9	90,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti vizsgálata alapján megállapítható, hogy Mohán 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű regisztrált álláskereső nem lakik. A három csoportba sorolt végzettség közül a legmagasabb számban a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők vannak, arányuk a nyilvántartott álláskeresőkhöz képest az utolsó vizsgált években 50-95 % között mozog. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 10-45 % közti értéket mutat. A regisztrált munkanélküliek tekintetében nem nagy arányú az alacsony iskolázottság, sőt inkább a szakképzettek vannak túlsúlyban.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	4	5
2017	7	3
2018	1	1
2019	2	0
2020	9	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Közfoglalkoztatásban a foglalkoztatási hatóság által közvetített álláskeresőök foglalkoztathatók, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni. A közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2016-2018. években 1-2 fő között mozgott. 2019-től nincs közfoglalkoztatott (nem vállalták a közfoglalkoztatásban részvételt), ami az önkormányzati feladatellátást veszélyezteti. Romák nem élnek a településen, ezáltal egyik évben sem vettek részt közfoglalkoztatásban.

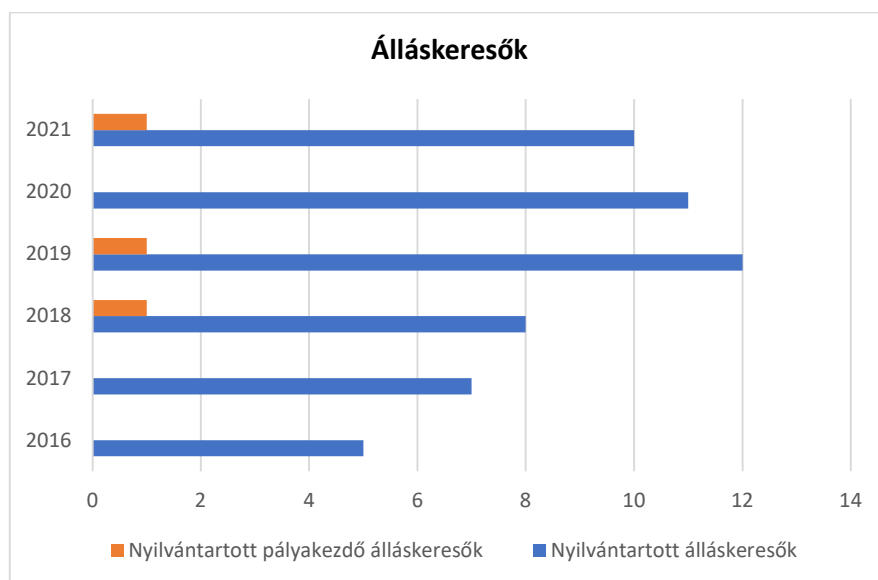
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A szempont nem releváns a településen.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	5	0
2017	7	0
2018	8	1
2019	12	1
2020	11	0
2021	10	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból látható, hogy a szempont nem releváns a településen.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A szempont nem releváns a településen.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szempont nem releváns a településen.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

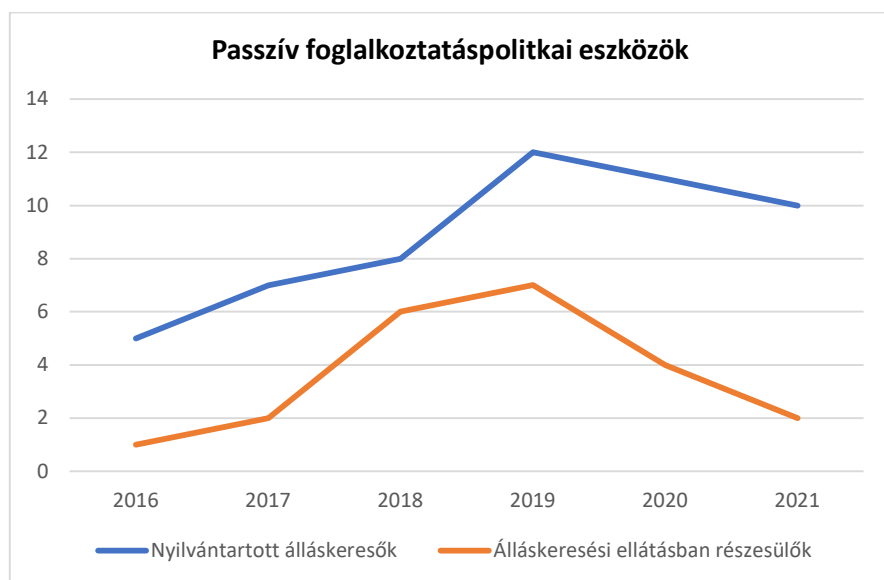
A szempont nem releváns a településen.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	5	1,20%	1	20,00%
2017	7	1,66%	2	28,57%
2018	8	1,92%	6	75,00%
2019	12	2,79%	7	58,33%
2020	11	2,61%	4	36,36%
2021	10	2,47%	2	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

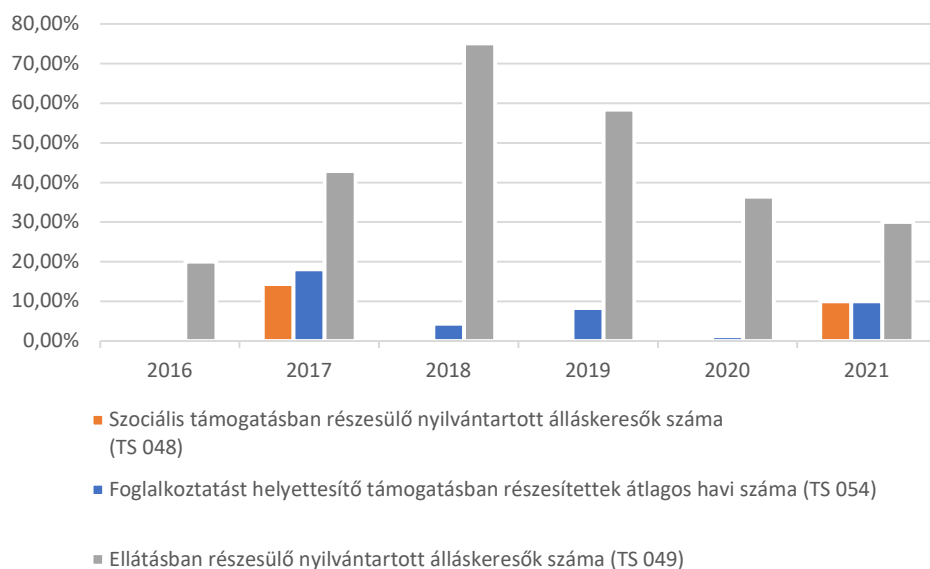

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	0	0,00%	1	20,00%
2017	1	14,29%	1	18,00%	3	42,86%
2018	0	0,00%	0	4,38%	6	75,00%
2019	0	0,00%	1	8,33%	7	58,33%
2020	0	0,00%	0	1,18%	4	36,36%
2021	1	10,00%	1	10,00%	3	30,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak
száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

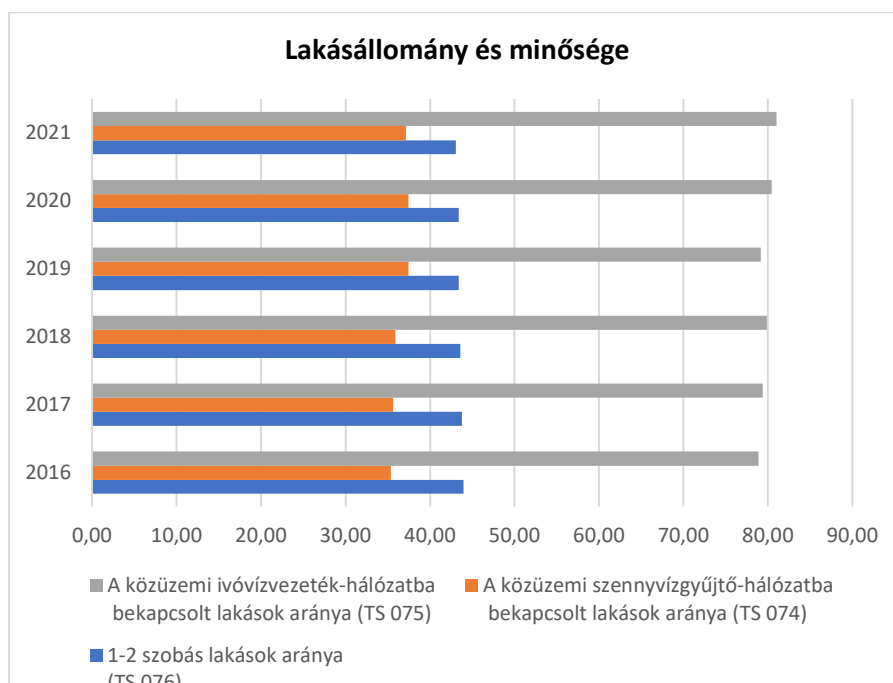
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét. Az önkormányzatok támogatást állapíthatnak meg a szociálisan rászoruló háztartások részére a települési támogatások körében.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	232	2	8,62	43,97	35,34	78,88
2017	233	1	4,29	43,78	35,62	79,40
2018	234	1	4,27	43,59	35,90	79,91
2019	235	1	4,26	43,40	37,45	79,15
2020	235	0	0,00	43,40	37,45	80,43
2021	237	2	8,44	43,04	37,13	81,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Moha Község Önkormányzata nem rendelkezik bérlakásokkal, a lakossági tulajdonban álló, bérbe adott ingatlanokról nincsenek rendelkezésre álló adatok.

b) szociális lakhatás

A szempont nem releváns a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A szempont nem releváns a településen.

d) lakhatást segítő támogatások

A szempont nem releváns a településen.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok körében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Szerencsére a településen nem gyakori ez a jelenség.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületén elhelyezkedő zártkertek lakhatási célú betelepődése az utóbbi időben felerősödött, ami számos problémát okoz. E területek víz-csatorna-gázellátással nem rendelkeznek, a belterülettől távol esnek, egykor mezőgazdasági funkciójú területként kerültek kialakításra. Az ott élők a közművesítést magánereiből nem tudják megoldani, az önkormányzatnak szintén nincs anyagi lehetősége e probléma megoldására. A hulladék elszállítása az Önkormányzat közreműködésével megoldásra került.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A 3.5 pont nem releváns a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

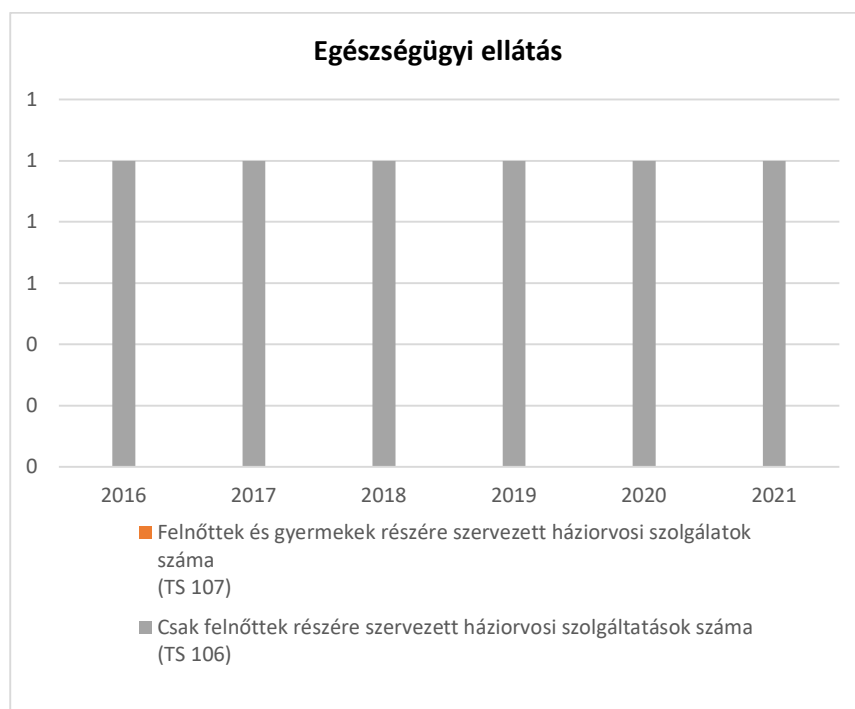
Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-

megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	1	0	0	0	0,00
2017	0	1	0	0	7	1,00
2018	0	1	0	0	9	1,00
2019	0	1	0	0	7	1,00
2020	0	1	0	0	9	1,00
2021	0	1	0	0	7	1,92

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi alapellátások biztosítottak a településen. A háziorvosi ellátás, valamint a védőnői szolgálat Sárkeresztessel közös körzetként biztosított. 2011. évben Székesfehérvár, Sárkeresztes és Moha Község Önkormányzata Képviselőtestületei ellátási szerződést kötöttek a gyermekorvosi feladatok ellátására. 2013-tól Magyaralmás, Sárkeresztes és Moha Község Önkormányzata a fogorvosi körzet közös működtetésében állapodtak meg. A központi ügyelet biztosítása a Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás keretében történik, ezáltal az önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja.

A lakosság egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a szívbetegségek, magas vérnyomás, emésztőszervi és anyagcsere betegségek, reumatológiai betegségek nagy számban fordulnak elő. A gyermekek esetében pedig az asztma, illetve emésztőszervi megbetegedések.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szempont nem releváns a településen.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A szempont nem releváns a településen.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A szempont nem releváns a településen.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A szempont nem releváns a településen.

- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szempont nem releváns a településen.

- g) drogprevenciók szolgáltatások;

A szempont nem releváns a településen.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szempont nem releváns a településen.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A szempont nem releváns a településen.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település Közösségi Háza és a közelmúltban létesült Rendezvénypavilon számos rendezvénynek ad otthont. Az állandó programok, mint pl. falunap, könyvtár, tikverőzés, nyugdíjasok karácsonyi rendezvénye, kellemes időtöltést biztosítanak. Gyakran rendeznek bálokat a szórakozni vágyók. A közösségi ház épülete ad otthont a könyvtárnak, ahol rengeteg könyv várja az olvasni vágyókat, a Fejér Megyei Vörösmarty Mihály Könyvtár gondozásában.

- a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	66	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
A szempont nem releváns a településen.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
A szempont nem releváns a településen.
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
A szempont nem releváns a településen.
- e) helyi lakossági önszerveződések.
Moha településen helyi lakossági önszerveződő közösség a vizsgált időszakban nem működött.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A szempont nem releváns a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás további folytatása, munkalehetőség teremtése
Szakképzettség hiánya	Az emberek tájékoztatása a városban rendelkezésükre álló képzési programokról
Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Munkaügyi Központban	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásról, közfoglalkoztatás lehetőségéről

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít, illetve a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális hálózaton keresztül valósul meg. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	289	280	569	50,79%	49,21%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	35	86	8,96%	6,15%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	12	8	20	2,11%	1,41%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

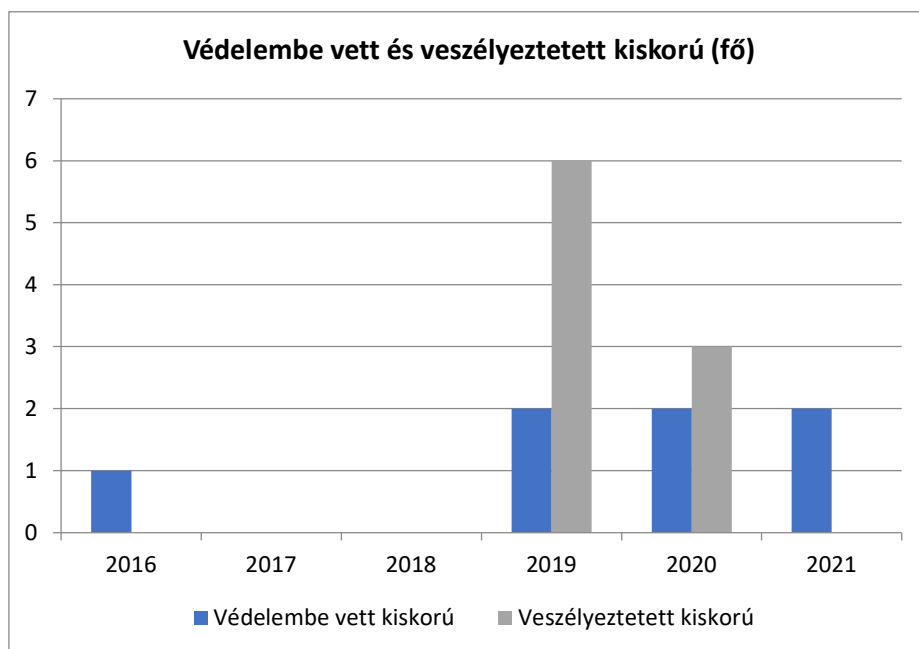
A Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel: a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyámhatóság feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető,

hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekvédelem területén meghatározó szerepet tölt be jelzőrendszer. A család és gyermekjóléti szolgálat feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, hatékonyságát nagyban befolyásolja a tagok együttműködése.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	2	6
2020	2	3
2021	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A Gyvt. rendelkezései szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

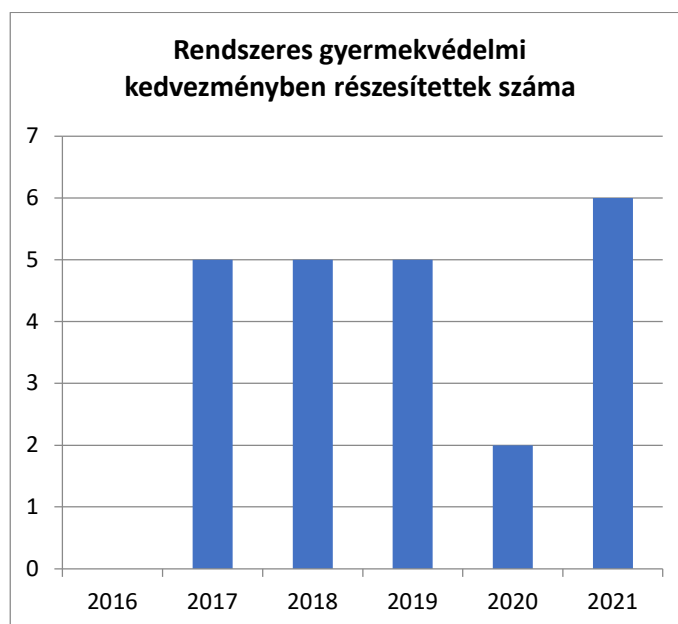
a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében fenti körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	5
2018	5
2019	5
2020	2
2021	6

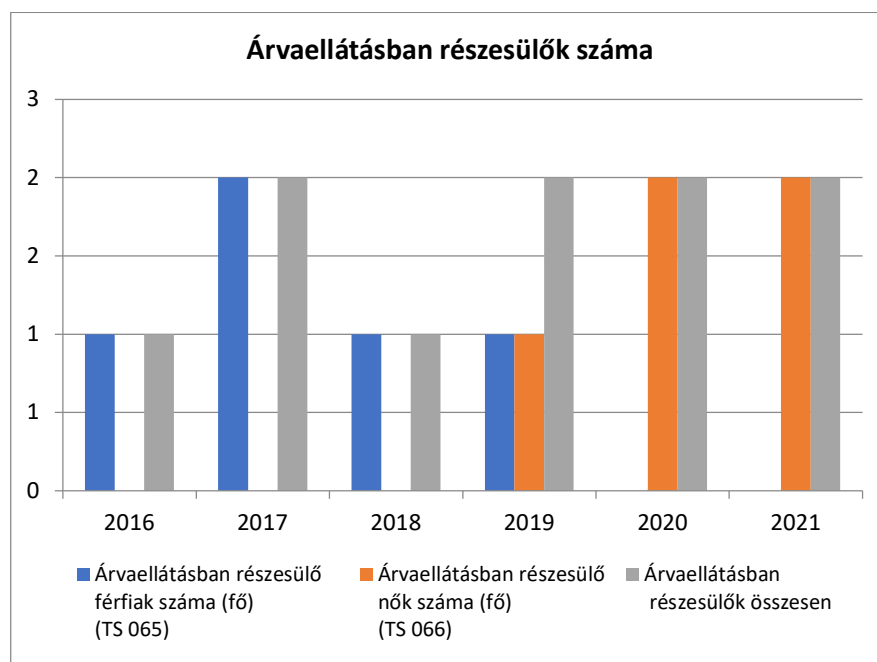
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	1	0	1
2017	2	0	2
2018	1	0	1
2019	1	1	2
2020	0	2	2
2021	0	2	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A szempont nem releváns a településen.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A szempont nem releváns a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A szempont nem releváns a településen.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szempont nem releváns a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Mőtv. értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az alapellátások fentebb már részletezésre kerültek, az érintett célcsoport is hozzáfér ezen ellátásokhoz, az orvosi rendelők akadálymentesítettek.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások a hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- a) a bölcsőde
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet,
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

Gyermekek átmeneti gondozása: A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a szünidei gyermekétkeztetés esetében is.

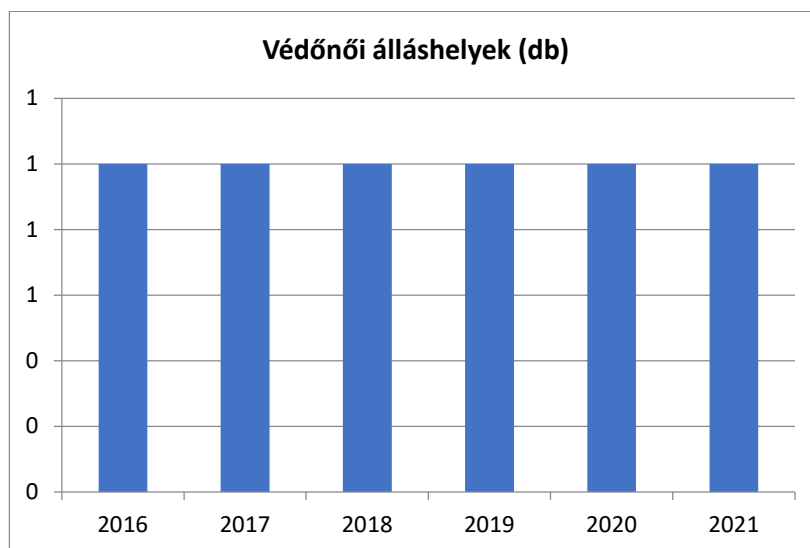
Moha Község Önkormányzata a gyermekek részére az oktatási intézményekben (Sárkeresztesen a Ficánsz Óvodában, alsó tagozaton a Bársony István Tagiskolában, felső tagozaton a II. Rákóczi Ferenc Kéttannyelvű Általános Iskolában) biztosít napközbeni ellátást.

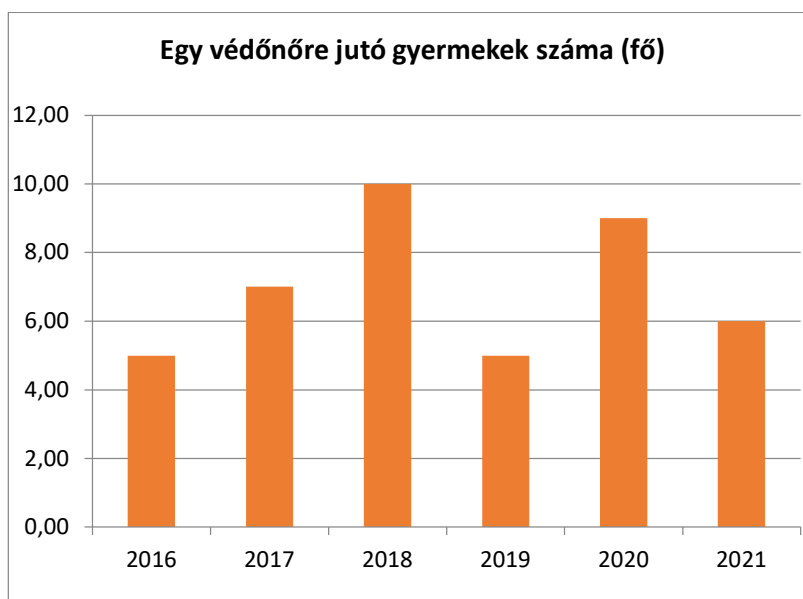
A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások a hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. Sárkeresztes és Moha Önkormányzatai 1 fő családsegítő alkalmazásával biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatás kötelező feladatát.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	5	5,00
2017	1	7	7,00
2018	1	10	10,00
2019	1	5	5,00
2020	1	9	9,00
2021	1	6	6,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

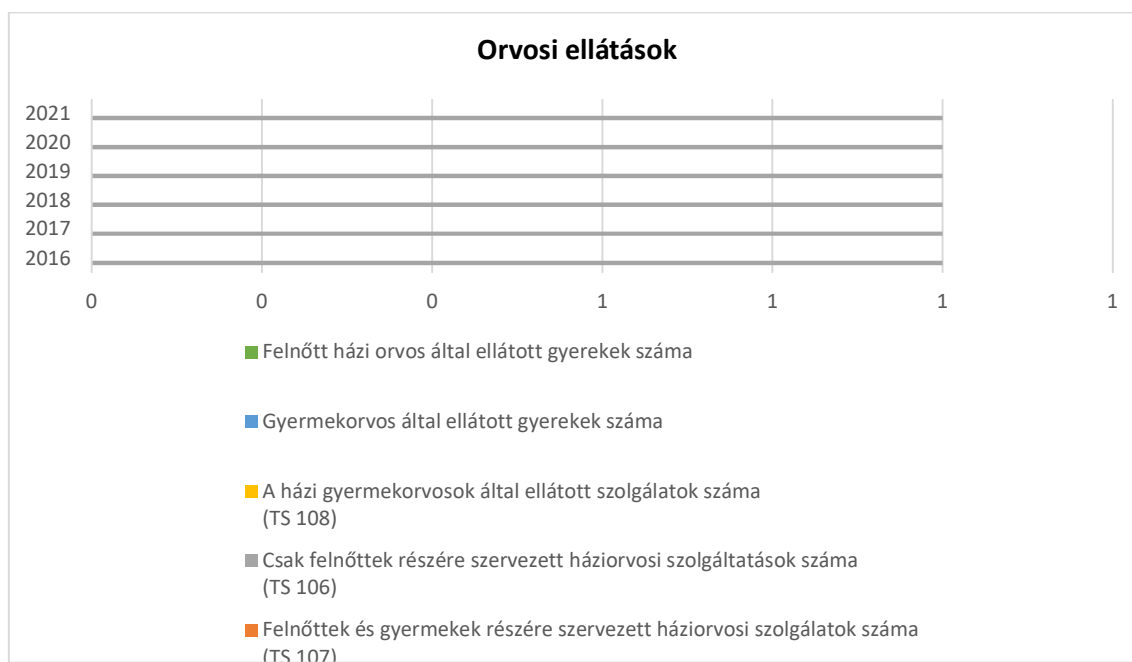

A védőnői szolgáltatás Sárkeresztes községgel közös körzetként biztosított a településen. A védőnőre jutó mohai gyermekek száma 5-10 fő körül mozog. Az előző vizsgálati időszakhoz képest a gyermekek száma 2018-ig öröndetesen növekedett, azóta sajnos kicsit csökken, illetve stagnál, ami sajnos az országos tendencia is.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	1	0	n.a.	n.a.
2017	0	1	0	n.a.	n.a.
2018	0	1	0	n.a.	n.a.
2019	0	1	0	n.a.	n.a.
2020	0	1	0	n.a.	n.a.
2021	0	1	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Korábban már megemlítésre került, hogy 2011. évben Székesfehérvár, Sárkeresztes és Moha Község Önkormányzata Képviselő-testületei ellátási szerződést kötöttek a gyermekorvosi feladatok ellátására, ami egy székesfehérvári körzet részeként működik.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen a speciális fejlesztésre nincs lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást 2016. február 15. napjától önálló családgyógyozó alkalmazásával látja el, aki a családsegítés feladatait is végzi. A jogszabályban előírt képesítési feltételeknek megfelel, Sárkeresztes Község Önkormányzata – Moha településre kiterjedően is – működési engedéllyel rendelkezik e tevékenység vonatkozásában.

A szolgáltatás segítséget nyújt a gyermekek jogainak, érdekeinek érvényesítéséhez, a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez, illetve a már kialakult veszélyeztető helyzet megszüntetéséhez, a családból való kiemelés megelőzéséhez.

e) *gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;*

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Nagy örömünkre szolgál, hogy 2023. áprilisában megnyílt Sárkeresztesen a Ficáncoló Óvoda részeként a Mini Bölcsőde, amely 8 férőhelyet biztosít a helyi lakosok bölcsődés korú gyermekeinek. A bölcsődében a 2023. évben teljes a létszám kihasználtság.

f) *gyermekvédelem;*

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) Biztos Kezdet Gyerekház.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Az ellátások közül az önkormányzat/jegyző feladata a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása, a gyermekétkeztetés biztosítása, a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, a gyermekek átmeneti gondozása megoldása (helyettes szülő biztosítása), valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

g) *krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;*

A szempont nem releváns a településen.

h) *egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;*

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten szervez programokat a gyermekek részére, a falunapon külön gyermekek részére biztosított programokkal, illetve a szünidőben egy hetes nyári táborral. A szünidei programok további fejlesztésére igény mutatkozik, hiszen egyre több családban probléma a gyermekek nyári felügyeletének a megoldása. Ugyancsak probléma a gyermekek mozgáshiányos életmódja, sportprogramok szervezésével lehetne megoldani az e körben felmerülő gondokat.

i) *gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);*

A Gyvt. szabályozása értelmében természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére a bölcsődében, mini bölcsődében, az óvodában, az általános iskolai menzai ellátás keretében, a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (szünidei gyermekétkeztetés).

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy nevelésbe vették;

az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja. Bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, iskolában a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

j) *eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;*

A szempont nem releváns a településen.

k) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;*

A szempont nem releváns a településen.

l) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.*

A szempont nem releváns a településen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;*

b) *a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)*

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A szempont nem releváns a településen.

A 4.4. szempont nem releváns a településen.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családok anyagi helyzetének romlásából fakadóan a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya megjelenik. Ebből adódóan megemelkedik a veszélyeztetettség.	Veszélyeztetettség csökkentése: szabadidős programok szervezése, közösségi színterek fejlesztése és működtetése, újszülöttek, óvodások, iskolások támogatási gyakorlatának folytatása.
Mozgáshiányos gyermekek szünidei felügyeletének megoldatlansága	Szabadidős és sport programok szervezése: Gyermekek hasznos időtöltésének támogatása, sportprogramok szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Az Önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezett a szempontok és problémák tekintetében.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. A nem szerinti megosztásban a gazdasági válság időszakát követően a női munkanélküliek száma jelentősen megnövekedett. A tapasztalatok szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiányából adódóan, a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

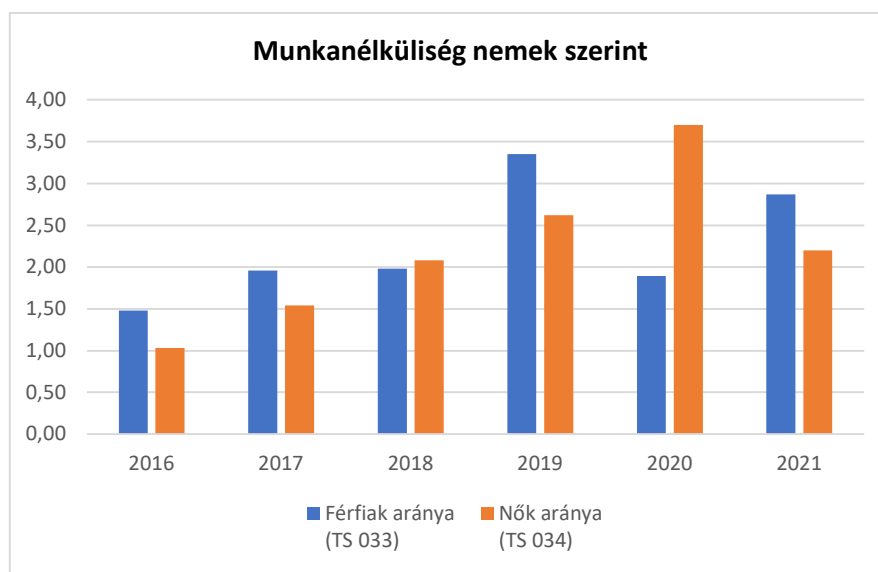
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

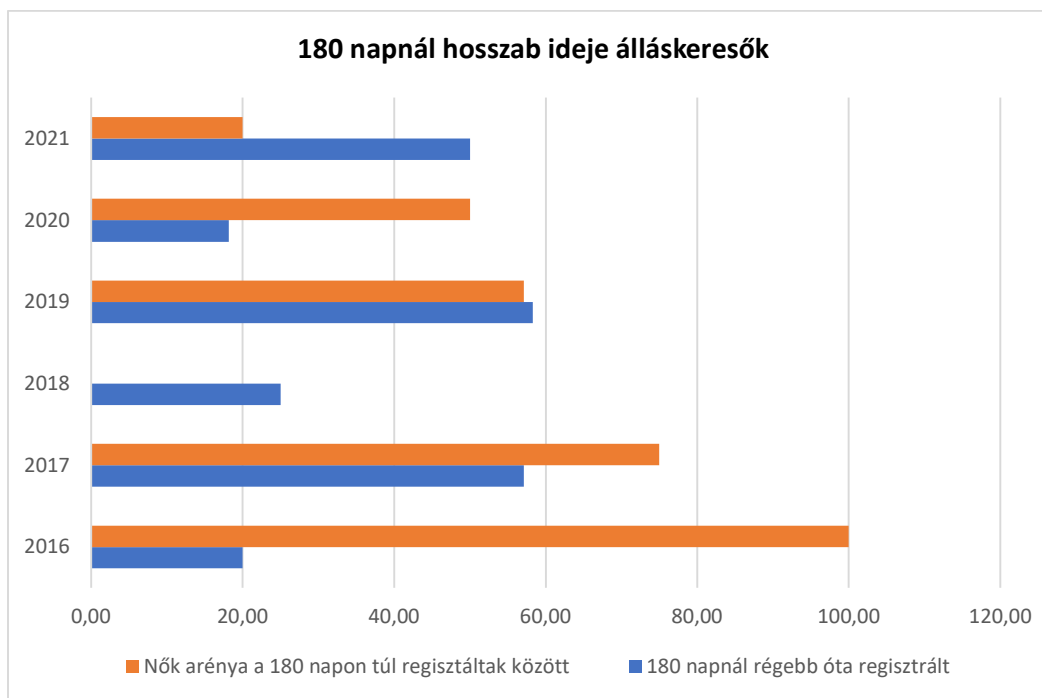
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,48	1,03	1,26%
2017	1,96	1,54	1,75%
2018	1,98	2,08	2,03%
2019	3,35	2,62	2,99%
2020	1,89	3,7	2,80%
2021	2,87	2,2	2,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

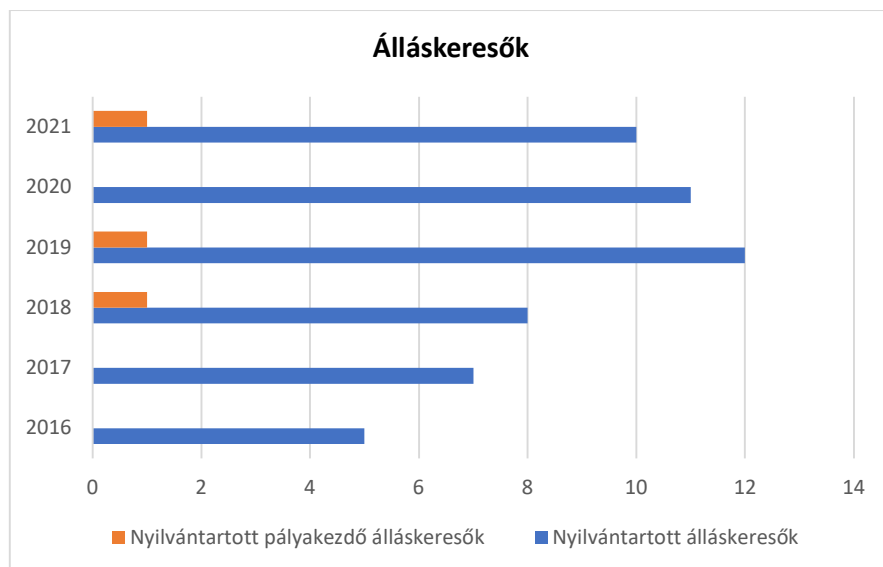
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	20	100
2017	57,14	75
2018	25	0
2019	58,33	57,14
2020	18,18	50
2021	50	20

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	5	0
2017	7	0
2018	8	1
2019	12	1
2020	11	0
2021	10	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkavállalási korúak számán belül a női munkanélküliek száma ingadozó, de inkább csökkenő tendenciát mutat. A tapasztalatok szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A szempont nem releváns a településen, a képzési programokat a Foglalkoztatási Osztály (volt Munkaügyi Központ) szervezi, mind a férfiak, mind a nők részére egyenlő esélyt biztosítva.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az iskolai végzettség tekintetében általánosságban elmondható, hogy a legtöbb munkanélküli nő általános iskolai végzettséggel rendelkezik. E csoportba tartozóknak a legnehezebb a munkaerőpiacra bekerülni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen adattal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata. A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

a) a bölcsődei ellátás,

b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és

c) az alternatív napközbeni ellátás.

Bölcsődei ellátás: A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Napközbeni gyermekfelügyelet: A napközbeni gyermekfelügyelet keretében - nem nevelési-oktatási céllal - a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára,

b) a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára,

c) az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,

d) a magántanuló számára,

e) az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben, és

f) az Nktv. rendelkezései szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.

Alternatív napközbeni ellátás: Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

a) a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciók szolgáltatás,

b) a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges - jogszabályban meghatározott - személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda: Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)2

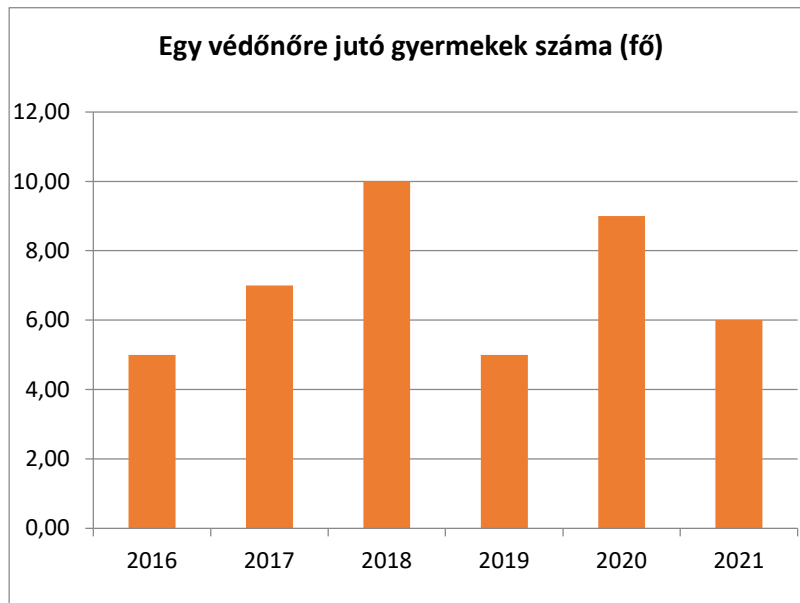
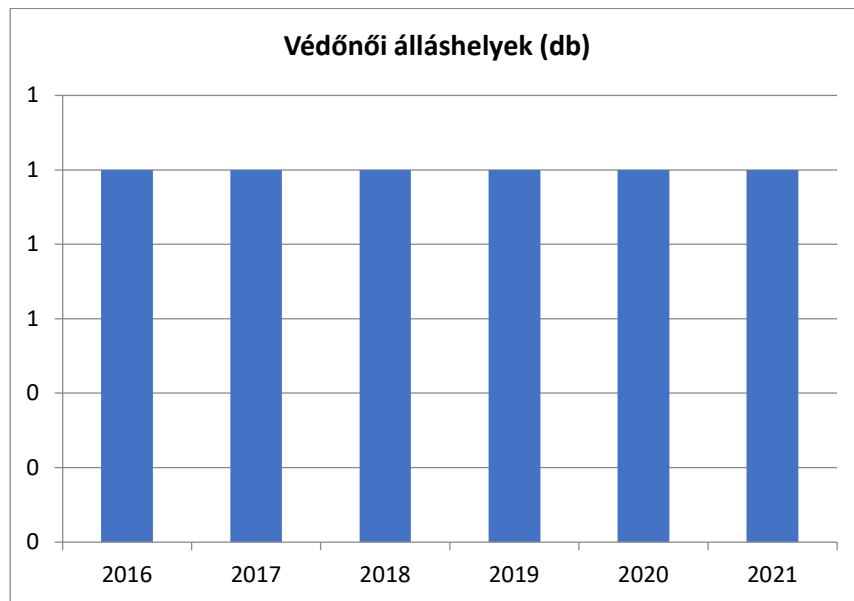
Általános iskola: Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

A település önkormányzata a nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából a gyermekek számára napközbeni ellátást óvoda, illetve alsó tagozatos általános iskola formájában biztosított 2023-ig. 2023. áprilisában megnyílt a mini bölcsőde is 8 férőhellyel. Az óvodában és az iskolában eddig nem történt helyhiány miatti elutasítás, a mini bölcsőde jelenleg teljes kihasználtsággal működik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	5	5
2017	1	7	7
2018	1	10	10
2019	1	5	5
2020	1	9	9
2021	1	6	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

² Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő a várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a településen. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Ezzel is biztosítva a gyermekek és az anyák védelmét.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen az adatgyűjtés során a nőket ért erőszakról, kapcsolati erőszakról nem szereztünk tudomást.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A szempont nem releváns a településen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselők körében 3 nő van és a polgármester is hölgy. Az önkormányzati hivatalban a jegyző kivételével csak nők dolgoznak, mint ahogy a helyi közintézményekben is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A szempont a településen nem releváns.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az aktív korú lakosságban magas a munkanélküli nők száma	Tájékoztatás képzési lehetőségekről: közfoglalkoztatás biztosítása a nők számára, tájékoztatás képzési lehetőségekről
Kisgyermekes anyukák elszigetelődése	Programok szervezése kisgyermekes anyukák-nak: programok szervezése, pl. baba-mama klub, főzőklub, női torna lehetőségének a biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A demográfiai tekintetben növekszik az átlagéletkor, magasabb a középkorúak halandósága, illetve a nők hosszabb ideig élnek. Az időskorban jellemző megbetegedések a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák, emellett a pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj.

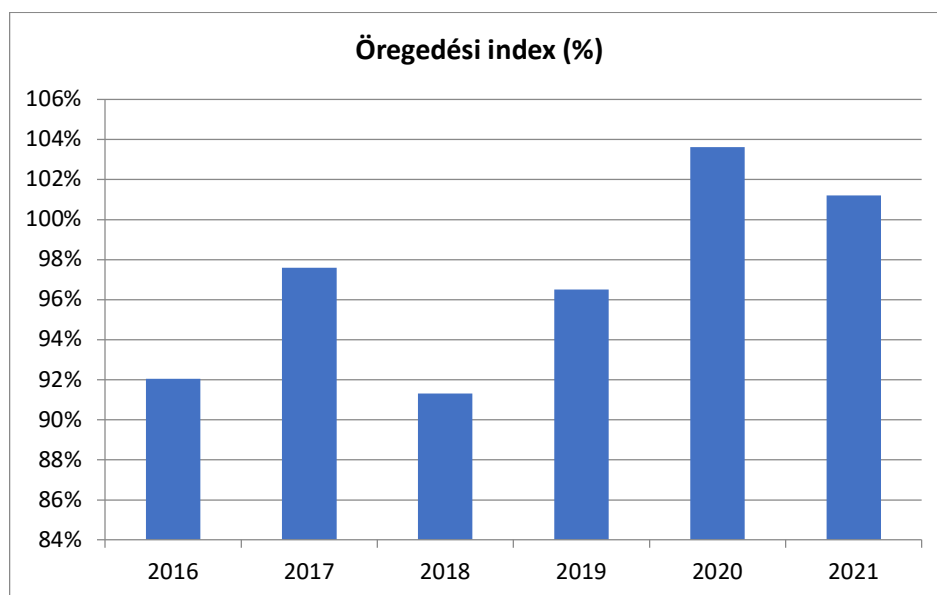
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka: A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

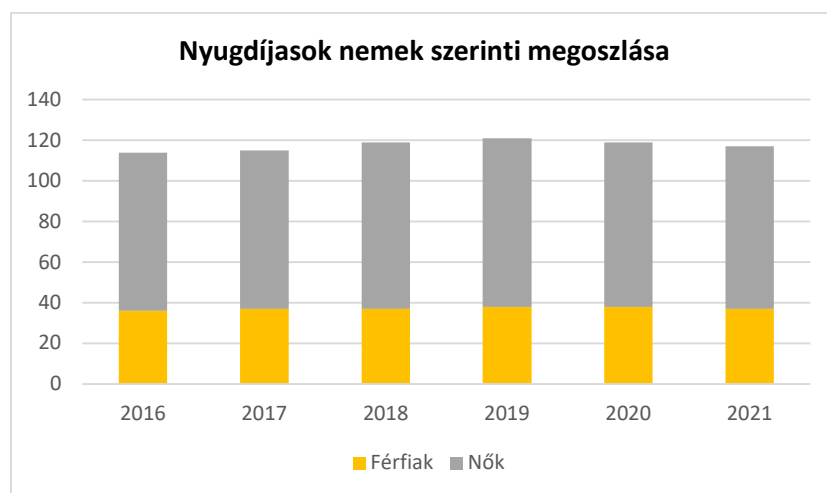
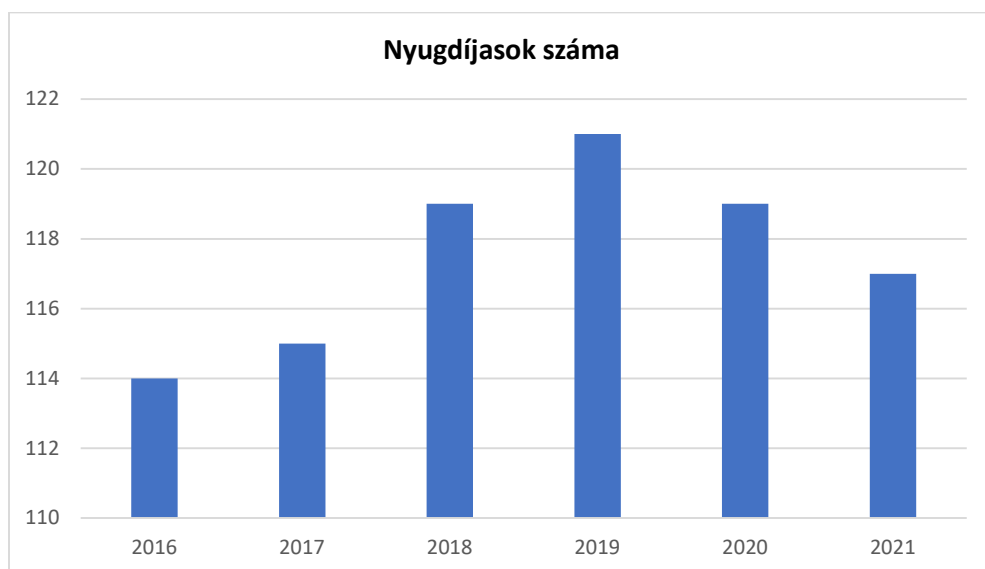
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	81	88	92,05%
2017	81	83	97,59%
2018	84	92	91,30%
2019	83	86	96,51%
2020	86	83	103,61%
2021	84	83	101,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

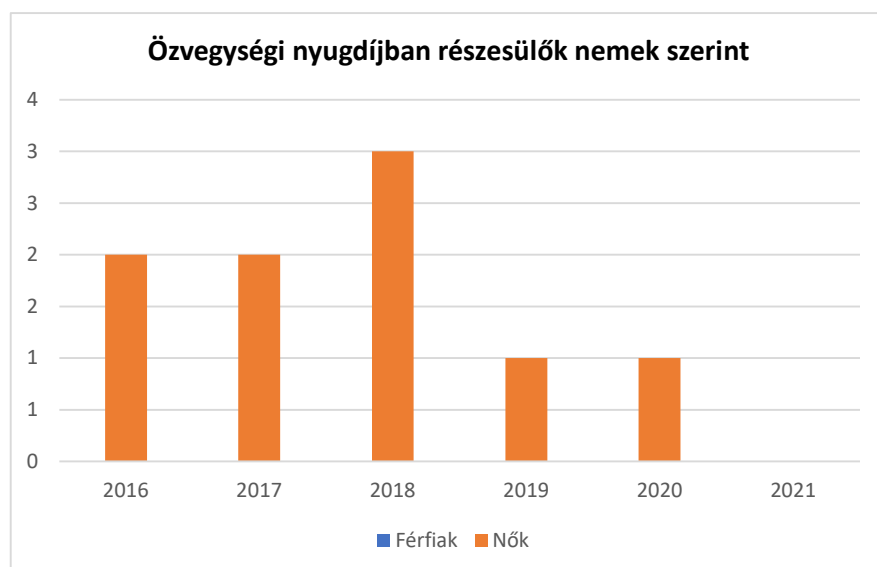
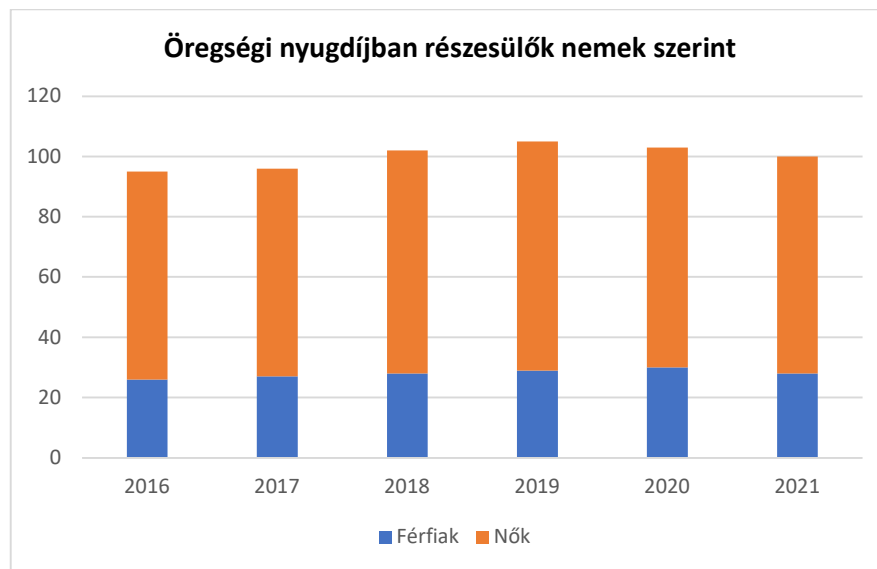
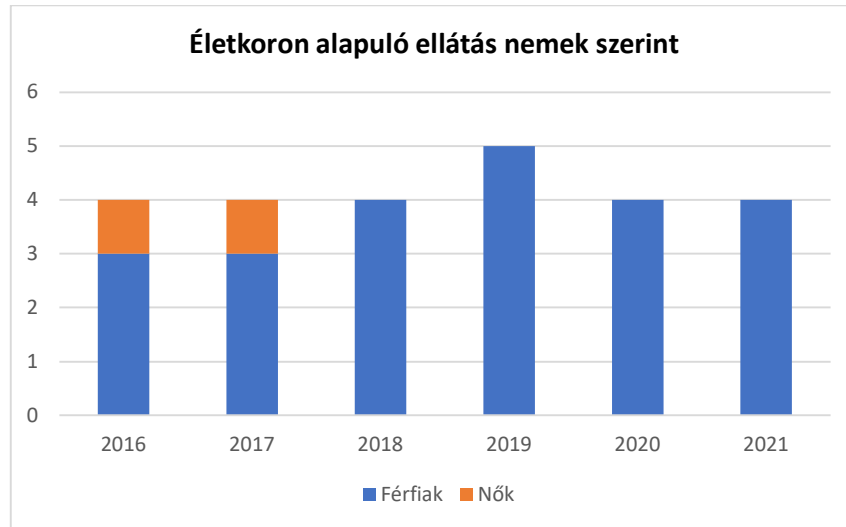
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	36	78	114
2017	37	78	115
2018	37	82	119
2019	38	83	121
2020	38	81	119
2021	37	80	117

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	1	26	69	0	2	0
2017	3	1	27	69	0	2	0
2018	4	0	28	74	0	3	0
2019	5	0	29	76	0	1	0
2020	4	0	30	73	0	1	0
2021	4	0	28	72	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mohán a nyugdíjasok aránya az állandó lakossághoz képest hozzávetőlegesen 26%. A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a nyugdíjasok nagyobb része nő, ami igazolja az országos tendenciát, mely szerint a férfiak halandósága nagyobb, emiatt idősebb korban a nemek aránya átfordul.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	5	7	8	12	11	10
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	1	4	1	2
	%	0,00%	0,00%	12,50%	33,33%	9,09%	20,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	2	1	0	2	1
	%	40,00%	28,57%	12,50%	0,00%	18,18%	10,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	1	2	2	0
	%	40,00%	14,29%	12,50%	16,67%	18,18%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	1	2	0	0	2
	%	0,00%	14,29%	25,00%	0,00%	0,00%	20,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	2	3	1	1
	%	20,00%	14,29%	25,00%	25,00%	9,09%	10,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közműintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A szempont nem releváns a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A szempont nem releváns a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások: A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

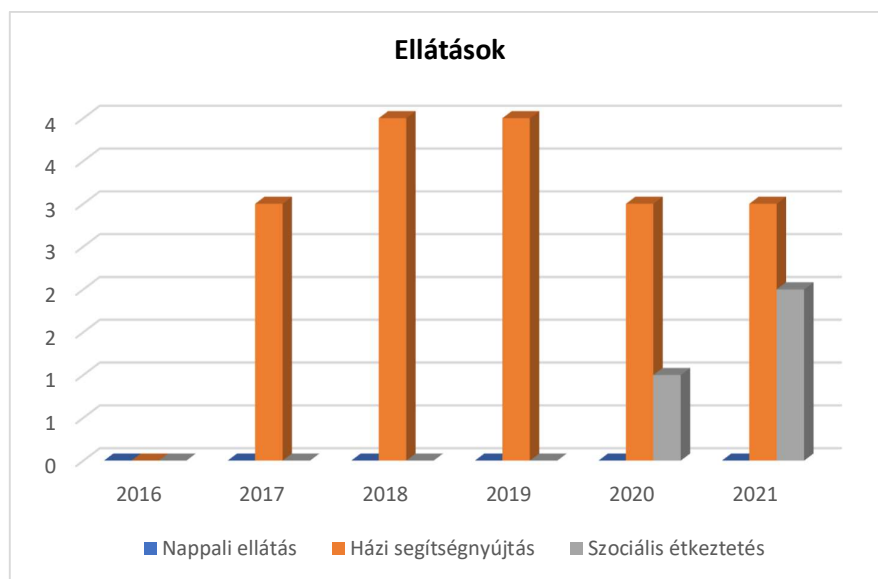
Szakosított ellátási formák: Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az egészségügyi, szociális, közművelődési szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosítottak. Mohán a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás elérhető szolgáltatás.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	81	0	0	0
2017	81	0	3	0
2018	84	0	4	0
2019	83	0	4	0
2020	86	0	3	1
2021	84	0	3	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mohán a 65 év feletti lakosság száma növekedett az elmúlt időszakban, a házi segítségnyújtás az azt igénylők részére rendelkezésre áll.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;
A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés adott.

c) idők informatikai jártassága;
A szempontra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

d) a generációk közötti programok.
A nyugdíjasok karácsonján (amikor a járvány helyzet engedi) részt vesznek kisebb műsorral a helyi gyermekek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen
A településen minden évben megrendezésre kerül a nyugdíjasok karácsonya.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, elszigetelődés, idők informatikai jártasságának fejlesztése	<u>Programok az idősebb korosztály számára:</u> időket megcélzó programok gyarapítása, tanfolyamok szervezése
Egészségromlás, fizikai aktivitás csökkenése	<u>Szűrővizsgálatokhoz hozzáférés biztosítása, aktivitás fenntartása:</u> egészségmegőrzés, fenntartás, motiváció az aktivitás fenntartására, őstermelői tevékenység segítségével, helyi piac kialakításával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Számukra olyan környezet teremtése és működtetése szükséges, ahol egyenlő esélyekkel érvényesülhetnek. A mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

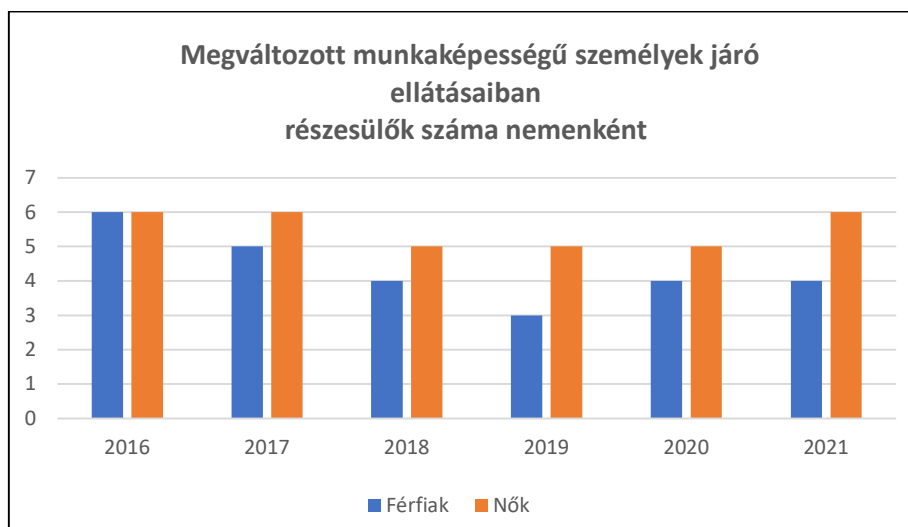
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	6	6	12
2017	5	6	11
2018	4	5	9
2019	3	5	8
2020	4	5	9
2021	4	6	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérelje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Javaslat folyamatos felkutatása a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeknek, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítása. Önkormányzati szakember képzése ez irányba, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaerő Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

A településre vonatkozóan nincs releváns adat.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékos személy jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekvédelemét. A településen a támogató szolgálat intézménye jelen van. A családsegítés és a házi segítségnyújtás biztosítása szintén e célt szolgálja.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák: Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: Az jogosult, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

-Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

-Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A hivatal épületének akadálymentesítése megtörtént 2010-ben. A 2010-ben épült Egészségház szintén akadálymentes és a művelődési ház is akadálymentesített 2006 óta. Az óvoda és iskola épületében az akadálymentesítés nem történt még meg. A cél, hogy az egészségügyi-, szociális szolgáltatások, és a kulturális programok akadálymentesített helyszínen lehessenek elérhetőek, emellett a közterek, parkok, járdák akadálymentesítése is fontos feladat. A szociális alapellátásoknak helyet adó épület felújítása és akadálymentesítés is folyamatban van.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. A cél, hogy az egészségügyi, szociális szolgáltatások, és a kulturális programok akadálymentesített helyszínen lehessenek elérhetőek.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településre vonatkozóan nincs releváns adat.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Jelenleg a járdák és parkok csak kicsiny hányada akadálymentesített a településen.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A szempont nem releváns a településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településre vonatkozóan nincsenek releváns adatok.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településre vonatkozóan nincsenek releváns adatok.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településre vonatkozóan nincsenek releváns adatok.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézkes, az akadálymentes környezet hiányában.	<u>Akadálymentesítés növelése:</u> akadálymentesítés az intézményekben, köztereken, járdákon, utak és járdák állapotának javítása.
Fogyatékos személyek nincsenek tisztában a nekik járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokkal	<u>Fogyatékos személyek tájékoztatása:</u> fogyatékos személyek tájékoztatása az igénybe vehető pénzbeli és természetbeni juttatásokról

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A járdák és utak állapota több helyen nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést. Az utak állapotának megóvása érdekében elengedhetetlen a csapadékvíz elvezetés megoldása.	A járdák és utak felújításával, építésével az akadálymentes közlekedés feltételeinek megteremtése. A csapadékvíz elvezetés megoldásával az utak és járdák állapota jóval kisebb ráfordítással lesz fenntartható.
A termékértékesítés helyi lehetőségét megteremtő sárkeresztesi piacon az árusítás őstermelői igazolvány hiányában nem lehetséges. Az igazolvány megszerzéséről többen lemondanak ügyintézési gyakorlat hiányában.	Több személy szerezzék meg az őstermelői igazolványt annak érdekében, hogy a helyi piacon tudják értékesíteni az általuk megtermelt zöldséget, gyümölcsöt.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Nincs adat

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen az egyházakkal partneri kapcsolatot ápol a helyi önkormányzat, és támogatja őket.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Sárkeresztes és Moha községek képviselőtestülete az Mötv. 84.§. (1) bekezdésében rögzített feladatok ellátására közösen létrehozták a Sárkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatalt, közös fenntartású a Sárkeresztesi Ficáncoló Óvoda és Mini Bölcsőde, emellett partneri kapcsolatot is ápol a két település.

A háziorvosi ügyeletet a Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás keretében biztosítja az önkormányzat, valamint tagja a hulladékgazdálkodási feladatok megoldása érdekében a Közép-Duna Vidéki Hulladékgazdálkodási Társulásnak is.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A szempont nem releváns a településen.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A szempont nem releváns a településen.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A szempont nem releváns a településen.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, szakemberek. Módszere a kérdőíves és az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. Az elkészült HEP az Önkormányzat honlapján, www.moha.hu-n közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt formálhatnak, illetve az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik. Ezáltal biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség	<u>Közfoglalkoztatás folytatása, munkahely teremtés:</u> közfoglalkoztatás további folytatása, munkalehetőség teremtése
	Szakképzettség hiánya	<u>Képzésben való részvétel ösztönzése:</u> az emberek tájékoztatása a városban rendelkezésükre álló képzési programokról
	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát	<u>Munkanélküliek regisztrációjának támogatása:</u> tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásról, közfoglalkoztatás lehetőségéről
Gyermekek	Családok anyagi helyzetének romlásából fakadóan a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya megjelenik. Ebből adódóan megemelkedik a veszélyeztetettség.	<u>Veszélyeztetettség csökkentése:</u> szabadidős programok szervezése, közösségi szinterek fejlesztése és működtetése, újszülöttek, óvodások, iskolások támogatási gyakorlatának folytatása.
	Oktatási intézmények nyári szünete idején a mozgáshiányos gyermekek felügyelete nem megoldott	<u>Szabadidős és sport programok szervezése:</u> nyári szabadidős programok biztosítása, pl. táborok szervezése
Idősek	Magas az egyedül élők aránya, elszigetelődés, idősök informatikai jártasságának fejlesztése	<u>Programok az idősebb korosztály számára:</u> időseket megcélzó programok gyarapítása, tanfolyamok szervezése
	Egészségromlás, fizikai aktivitás csökkenése	<u>Szűrővizsgálatokhoz hozzáférés biztosítása, aktivitás fenntartása:</u> egészségmegőrzés, fenntartás, motiváció az aktivitás fenntartására, őstermelői tevékenység segítségével, helyi piac kialakításával
Nők	Az aktív korú lakosságban magas a munkanélküli nők száma	<u>Tájékoztatás képzési lehetőségekről:</u> közfoglalkoztatás biztosítása a nők számára, tájékoztatás képzési lehetőségekről

	Kisgyermekes anyukák elszigetelődése	<u>Programok szervezése kisgyermekes anyukáknak:</u> programok szervezése, pl. baba-mama klub, főzőklub, női torna lehetőségének a biztosítása
Fogyatékkal élők	Közfoglalkoztatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézkes, az akadálymentes környezet hiányában.	<u>Akadálymentesítés növelése:</u> akadálymentesítés az intézményekben, köztereken, járdákon, utak és járdák állapotának javítása.
	Fogyatékos személyek nincsenek tisztában a nekik járó pénzügyi vagy természetbeni juttatásokkal	<u>Fogyatékos személyek tájékoztatása:</u> fogyatékos személyek tájékoztatása az igénybe vehető pénzügyi és természetbeni juttatásokról
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A járdák és utak állapota több helyen nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést. Az utak állapotának megóvása érdekében elengedhetetlen a csapadékvíz elvezetés megoldása.	<u>Útburkolat és Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése:</u> a járdák és utak felújításával, építésével az akadálymentes közlekedés feltételeinek megteremtése. A csapadékvíz elvezetés megoldásával az utak és járdák állapota jóval kisebb ráfordítással lesz fenntartható.
	A termékértékesítés helyi lehetőségét megteremtő sárkeresztesi piacon az árusítás őstermelői igazolvány hiányában nem lehetséges. Az igazolvány megszerzéséről többen lemondanak ügyintézési gyakorlat hiányában.	<u>Őstermelővé válás feltételeiről szóló tájékoztató előadás, szervezése, megtartása:</u> több személy szerezzék meg az őstermelői igazolványt annak érdekében, hogy a helyi piacon tudják értékesíteni az általuk megtermelt zöldséget, gyümölcsöt.

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők hozzájussanak a megfelelő ellátásokhoz.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek napközbeni ellátása minél magasabb színvonalú biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek helyzetére, gondozására, a fogyatékos személyek helyzetének jobbítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők munkához jutásának biztosítását.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Útburkolat és Csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése	A járdák és utak állapota több helyen nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést. Az utak állapotának megóvása érdekében elengedhetetlen a csapadékvíz elvezetés megoldása.	A járdák és utak felújításával, építésével az akadálymentes közlekedés feltételeinek megteremtése. A csapadékvíz elvezetés megoldásával az utak és járdák állapota jóval kisebb ráfordítással lesz fenntartható.	Polgármesteri program /2019-2024/	Nemzeti Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Útburkolat felújítása és csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, fejlesztése	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Az elkészült út és csapadékvíz elvezető rendszer átadása	Pénzügyi: pályázati erőforrás, Humán: Vállalkozó kivitelező	Hosszú távú	Nem releváns
2	Östermelővé válás feltételeiről szóló tájékoztató előadás, szervezése, megtartása	A terméktájékoztatás helyi lehetőségét megteremtő sárkeresztési piacon az árusítás östermelői igazolvány hiányában nem álltak megtermelt lehetőségek. Az igazolvány megszerzéséről többen lemondanak ügyintézési gyakorlat hiányában.	Több személy szerezzék meg az östermelői igazolványt annak érdekében, hogy a sárkeresztési piacon tudják értékesíteni az általuk megtermelt zöldséget, gyümölcsöt.		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Tájékoztató előadás megtartása az östermelői tevékenység feltételeiről és az igazolvány megszerzéséhez szükséges ügyintézésről.	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Östermelők létszámának növekedése	pénzügyi: pályázati és önkormányzati erőforrás, humán: meghívott előadó	5 év	Sárkeresztés Község Önkormányzatával közösen megtartott előadás
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás folytatása	Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának fenntartása	Közfoglalkoztatási szerződés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A közmunka program hatékonyságának növelése, visszavezetés a munka világába	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Az FHT-ban részesülők minimum 50 %-ának foglalkoztatása	humán, pénzügyi állami támogatással	5 év	Nem releváns

2	Képzésekben való részvételre ösztönzés	A szakképzettség hiánya	Az emberek tájékoztatása a településen városban rendelkezésükre álló programokról	Közfoglalkoztatási szerződés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szakképzettség növelése	Polgármester, Családsegítő	2025. 12. 31. (szerda)	Munkanélküliségből való kikerülés, elhelyezkedés	humán, pénzügyi, állami támogatással	5 év	Nem releváns
3	Munkanélküliek regisztrációjának támogatása	A munkanélküliek nem regisztráltják magukat	Regisztráció növelése		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Tájékoztató regisztráció előnyeiről	Családsegítő	2025. 12. 31. (szerda)	Regisztrált munkanélküliek közfoglalkoztatásban, képzéseken vehetnek részt	humán, utaztatás, biztosítása, Önkormányzati busszal	5 év	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Veszélyeztetettség csökkentése	A családok anyagi helyzetének romlásából fakadóan megemelkedik a veszélyeztetettség	Veszélyeztetettség csökken	Éves költségvetés	„Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	ajújszülöttek, óvodások, iskolások támogatása a veszélyhelyzetek felmérése	Polgármester, Családsegítő	2025. 12. 31. (szerda)	Csökken veszélyeztetettek száma	humán, pénzügyi, állami támogatással	5 év	Nem releváns
2	Szabadidős és sport programok szervezése	Mozgáshiányos gyermekek szünidei felügyelet megadatatlansága	A gyermekek hasznos időtöltésének támogatása	Éves költségvetés	„Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	a Közösségi szintek biztosítása a programok megtartásához	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Programok száma, jelenléti ív	önkormányzati erőforrás, pályázati forrás felkutatása	3 év	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Tájékoztató képzési lehetőségekről	Az aktív korú lakosságban magas munkanélküli nők száma	Közfoglalkoztatási biztosítása a nők számára	Közfoglalkoztatási szerződés	„A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” Nemzeti Stratégia	Közmunka biztosítása a nők számára	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Regisztrált munkanélküli nők 50 %-ának foglalkoztatása	humán, pénzügyi, állami támogatással	5 év	Nem releváns
2	Programok szervezése kisgyermekes anyukáknak	Kisgyermekes anyukák elszigetelődése	Kisgyermekes anyukák hasznos időtöltése		„A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” Nemzeti Stratégia	Baba-Mama klub megszervezése, a közösségi szintér biztosítása	Polgármester, Családsegítő	2025. 12. 31. (szerda)	Látogatottság, jelenléti ív	családsegítő munkatársai	3 év	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Programok az idősebb korosztály számára	Magas az egyedül élők aránya, elszigetelődés, informatikai jártasság fejlesztése	Időseket megcélzó programok, gyarapítása, tanfolyamok szervezése	Éves költségvetés	Időügyi Nemzeti Stratégia	Rendezvények, info. tanfolyamok szervezése és a közösségi szintér biztosítása	Polgármester, művelődésszervező	2025. 12. 31. (szerda)	50 %-os részvétel a programokon, jelenléti ív	művelődésszervező, önkormányzati forrás	3 év	Nem releváns
2	Szűrővizsgálatokhoz hozzáférés biztosítása	Egészségromlás, fizikai aktivitás csökkenése	Az egészségmegőrzés, fenntartás		Időügyi Nemzeti Stratégia	Szűrővizsgálatokra, szakellátásra, szállítás megoldása, helyi szűrővizsgálatok szervezése, helyszíni biztosítása	Polgármester, háziorvos, szociális gondozó	2025. 12. 31. (szerda)	50 %-os részvétel a programokon, jelenléti ív	Humán erőforrás, Önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés növelése	A közszolgáltatá- sokhoz, kulturális és sport progra- mokhoz való hoz- záférés nehézkes	Akadálymentesítés az intézményekben, köztereken, járdákon		Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Pályázatok segítségével akadálymentesíté- s	Polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	Minden közintézmény és köztér akadálymentesítése	pályázati forrás	5 év	Nem releváns
2	Fogyatékos személyek tájékoztatása	Fogyatékos személyek nincsenek tisztában a nekik járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokkal	A fogyatékos személyek tájékoztatása az igénybe vehető pénzbeli és természetbeni juttatásokról		Országos Fogyatékos-ságüg- yi Program	Fórum összehívása, tájékoztatás	Polgármester, Családsegítő	2025. 12. 31. (szerda)	fórumokon 50 %-os részvétel	humán, pénzügyi	3 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Moha község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Moha Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 72/2023. (XI. 15.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Moha, 2023. november 15.

Aláírás

Sárkeresztesi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől
8051 Sárkeresztes, Kossuth u. 44.

Jegyzőkönyvi kivonat Moha Község Önkormányzata Képviselő-testülete
2023. november 15-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből:

A képviselő-testület 5 igen, 0 nem, 0 tartózkodom szavazattal az alábbi határozatot hozta:

Moha Község Önkormányzata Képviselő-testületének
72/2023. (XI. 15.) határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Moha Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról szóló előterjesztést, és az alábbi döntést hozta.

Moha Község Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ban foglaltak alapján a 2023-2028. időszak vonatkozásában az 5 évre szóló Moha Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

Felelős: Kovács Sándorné polgármester
dr. Varga László jegyző

Határidő: folyamatos

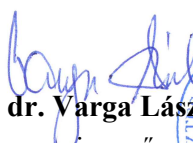
Sárkeresztes, 2023. november 15.

Kovács Sándorné sk.
polgármester

dr. Varga László sk.
jegyző

A kiadmány hiteles:

Sárkeresztes, 2023. november 16.

dr. Varga László
jegyző

